బాకీ

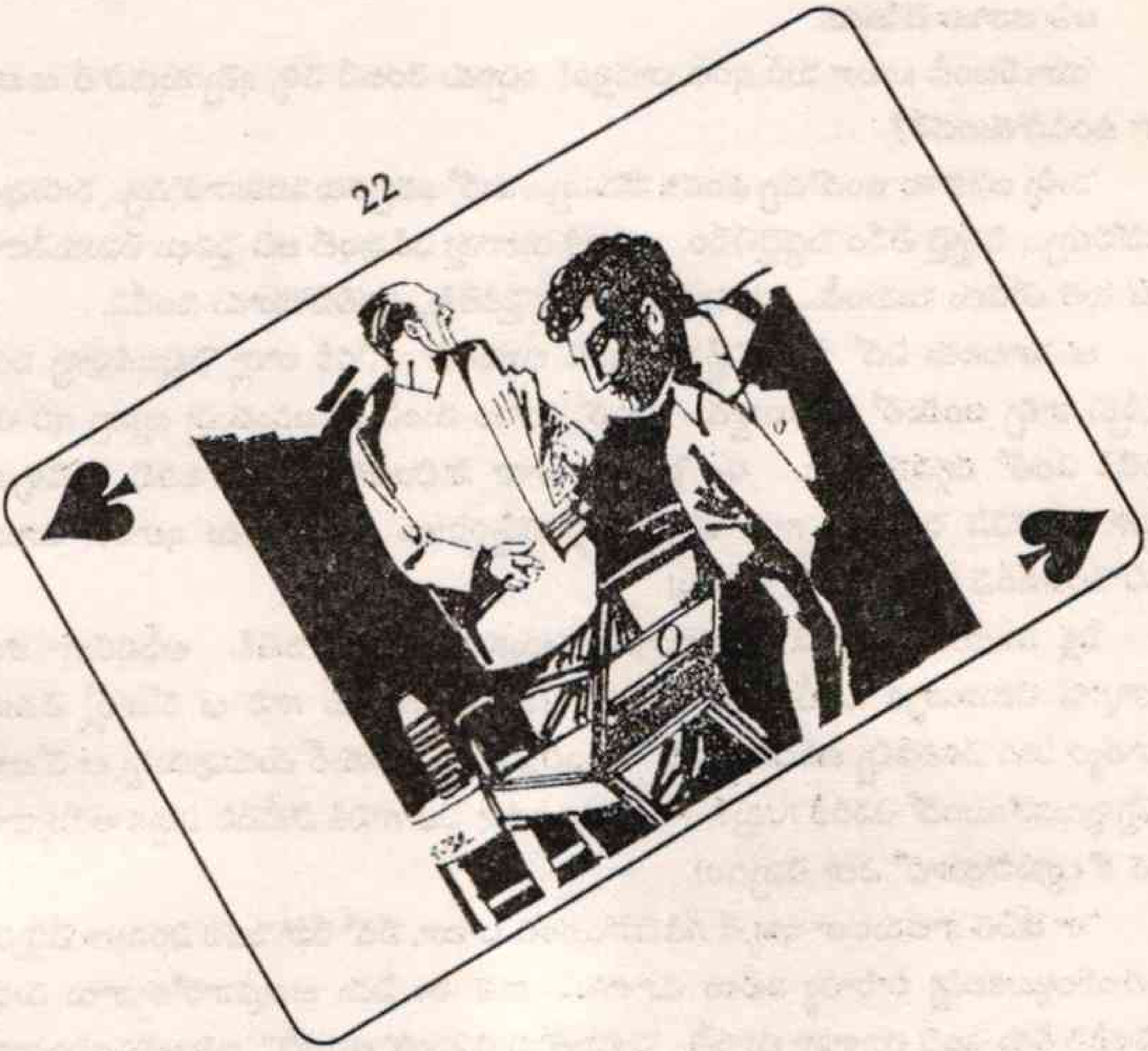

కంట్రాక్టరు అప్పుడే ఇచ్చి వెళ్ళిననోట్లు లెక్క పెట్టుకుంటున్నాడు భూపతి. తలుపులు సరిగా వేసి ఉన్నాయో లేదో అని కిటికీవైపు చూశాడు. ఆ సందులోంచి ఎదురింటి సంజీవి మొహం కనిపించింది. వీధి మెట్లమీంచి సైకిలు రోడ్డుమీదకి దింపుతున్నట్టున్నాడు. ఎలాగా వెళుతున్నట్టున్నాడు. ఈయనచేత వీక్లీ తెప్పించుకుంటే సరీ-అనిపించింది. పెళ్ళాన్ని కేకేశాడు. ఆవిడ రాగానే నోట్ల కట్ల చేతికిచ్చాడు. 'ఎదురింటాయనతో నేనో కబురుచెప్పి రావాలి. జాగ్రత్త. తలుపేసుకో' అంటూ వీధి వరండాలోకి వచ్చాడు. ఆలశ్యమయితే ఆయన దాటేస్తాడని అక్కణ్ణుంచే ఓ కేక వేశాడు.

"యాఁవండోయ్. సంజీవిగారూ...మళ్ళీ ఎక్కడకీ, టౌనుకే! ఇప్పుడే కదండీ ఇంట్లో ఏవో సరుకులు పడేయించినట్టున్నారూ... మీ ఓపిక్కి మెచ్చుకోవాలి." సైకిలు ఎక్కబోతున్న సంజీవి చటుక్కున దిగి ఓ నిమిషం నిలబడి, 'ఏం చెయ్యనండీ మరీ...ఒక్కొక్క రోజు యిలా తిరక్క తప్పడంలేదు. ఇవాళ ఏమయిందా నేను తీసికెళ్ళిన లెక్క సరిపోయింది కాదు. అదృష్టవశాత్తు

టౌనులో కొత్తగా బుక్ షాపు పెట్టిన మా ఫ్రెండు మార్తాండం గుర్తుకొచ్చాడు. వాడి దగ్గర ఓ ఇరవై చేబదులు చెయ్యక తప్పింది కాదు. వాడి సాయంవల్ల సరుకు ఇల్లుచేరింది. బాకీ తీర్చేద్దామని వెడుతున్నాను!"

అని జవాబు చెప్పేడు.

'యాఁవిటండీ బాబూ మరీ ఇంత చాదస్తం! ఇప్పుడు వెంటనే వెళ్ళి ఇచ్చెయ్యకపోతే ఆ బాకీ అలా ఉండిపోతుందనే?

'మళ్ళీ అవకాశం ఉండొచ్చు ఉండక పోవచ్చు... మరో ఖర్చుతరుముకురావొచ్చు. మరుపులో పడిపోవచ్చు... చిన్నదై తేనేం పెద్దదైతేనేం. ఒకళ్ళకి రుణాన్న పడివుంటే అది పైసలు చేసుకునేదాకా నాకు మరి తోచదు సుమండీ...వస్తానూ?' అంటేనే సైకిలెక్కి తరలిపోయాడు సంజీవి.

ఆ మాటలకు ఏదో షాక్ కొట్టినట్టయింది భూపతికి. గోడకి జార్లా పెట్టబడివున్న పడక క్కుర్చీని వాల్చి అందులో కూలబడ్డాడు. ఎంతో దూరం నుంచి వినబడుతున్న ట్టున్నా ఇవి తన గుండెకి ఎంతో దగ్గరిమాటలు. ఈ పైమెట్టు కూడా సాధించగలిగేక ఈ ఒకటి రెండేళ్ళయి కొద్దిగా పెడచెవిని పెట్టేడేమో గాని, ఎన్నెన్నిసార్లు ఎన్నేళ్లపాటు ఇంచుమించు ఇలాంటి మాటలే తనని వెంబడించి తనలో మార్మ్రోగలేదు!

వీక్లి విషయమే తను మరచిపోయానని గుర్తుకువచ్చింది భూపతికి. ఆఫీసరుగా జిల్లా శిఖరాగ్రాన చేరుకున్నాక ఒకటీ ఒకటీ తుడిచి పెట్టుకుపోతున్నాయి గాని ఆ రోజుల్లో తెనుగు సాహిత్యం మీద ఎంతపిచ్చి ఉండేది తనకి! ఇంటర్మీడియట్ సీనియర్ చుదువుతున్న ఆ రోజుల్లో - ఎన్నేళ్ళయిపోయిందో ఎవరికి గుర్తు? -- ఆంధ్ర భాషా విభాగానికి పోటీచేసి ఎన్నిక అయ్యేదాకా ఎంత కొట్టుకుపోయాడో ఎలా చెప్పడం!

"నా జీవిత కాలమంతా ఇక్కడే గడిచిపోయింది బాబూ, నేడో రేపో పదవీ విరమణ చేస్తాను. నా తలవెంట్రుకలన్ని సాహిత్య సభలు చూశాను. కాని ఈ ఏడు ఆంధ్రవారోత్సవాలు నువ్వు జరిపించిన తీరు ఉంది చూశావూ భూపతీ. 'న భూతో న భవిష్యతి' అనుకో!" అని అభినందించారు. తెలుగు పండిట్ చెంచురామయ్యగారు ఆయన తన తలమీద చెయ్యివేసి నిమురుతూ ఆ ఒక్కమాటా అంటూంటే ఆ వారం రోజులూ తను మోసిన బరువు చేత్తో తుడిచేసి నట్టయిపోయింది. అంతకు ముందూ ఆ తర్వాత కూడా ఇటు టీచర్‌గా గాని అటు పొయెట్‌గా గాని ఆయన మీద ఏమంత పెద్ద అభిప్రాయం లేదు భూపతికి. కాని ఆ ముందురోజే తెలిసింది చెంచురామయ్యగారంటే ఏమిటో!

స్నేహితులనుకున్న వాళ్ళే ఎంతగా గోతులు తవ్వుతారో అహర్నిశలూ కష్టపడినవాళ్ళకి గాని తెలీదు! తెలిసీ తెలియని ఆ వయస్సులో కేవలం ఉత్సాహమే పెట్టుబడిగా ఆ ఆంధ్ర వారోత్సవాల నిర్వహణలో నాయకత్వం వహించాడు భూపతి. కొద్దిమంది అండగా నిలబడకపోలేదు గాని దూరంనుంచి చూస్తూ రాళ్లు విసిరినవాళ్ళే ఎక్కువ. ఏమయితేనేం సర్వశక్తులూ కూడదీసుకుని ఆ ఆరురోజులూ అవుననిపించుకో గలిగేడు. ఆఖరు రోజున పడిన శ్రమ తలుచుకుంటేనే ముచ్చెమటలు పోస్తాయి. ఇప్పటికీ భూపతికి!

"అంతగా దమ్ములుంటే ముగింపు సమావేశానికి ముఖ్య వక్తగా ప్రజాకవిని పిలిపించు"

అని కార్యకర్తల సమావేశంలో ఒకరు సెంకితనంగా సూచిస్తే కాదనలేక వెంటనే ఉత్తరం రాశాడు భూపతి.

ఇరవై ఏళ్లై కవిత్వం ఒలకబోస్తున్నాడు ప్రజ్వలంగారు. అయినా అతనెవడో ఏంరాశాడో ఎవరూ ఎరగరు. ఆయన పాటలు రాసిన సినిమా ఒకటి శతదినోత్సవం చేసుకుంది అప్పట్లో. అంతే. ప్రముఖ ప్రజాకవిగా యావదాంధ్రం నిలబడిపోయాడు ఆయన. "నా హృదయం అగ్గిపెట్టె. నా రచనం పాముపెట్టె" అనే ఆయన గేయం కంఠతారాని తెలుగువాడు ఏడీ?

"మీరు విచ్చేసి యీ యువ సాహితీ జగతికి చేయూత ఇవ్వక తప్పదు" అని భూపతి పదేపదే రాసిన మీదట జవాబు వచ్చింది.

"ఊపిరి తిరగని సినిమా పనులలో ప్రాణం పోతోంది. సాహితీ ప్రియుల్ని కలుసుకుంటే పోయిన ప్రాణం వస్తుందేమో అనే ఆశ పీకుతోంది. మీరంత ప్రేమతో రమ్మని రాస్తే కాదనడం నా తరమా? నేనూ రసికా వస్తున్నాము. ఇక్కణ్నుంచి విశాఖ రానూపోనూ ఫస్టు క్లాస్ ఫ్లైట్ ఛార్జెస్ భరించవలసి వుంటుంది మీరు. అక్కణ్నుంచి మీ ఊరికి కారు ఎలాగూ ఏర్పాటుచేస్తారు. కన్ఫర్మ్ చేస్తూ వెంటనే ఎక్స్‌ప్రెస్ టెలిగ్రామ్ ఇవ్వకపోతే తర్వాత నన్ను నిందించి లాభంలేదు."

కుర్రాళ్ళ గుడ్లు గిర్రున తిరిగిపోయాయి. ఈ లెక్కని మొదటి ఆరురోజుల ఖర్చూ ఆఖరి ఒక్కరోజుకీ సరిపోయేలా ముందే అంచనా వేసుకోవాలి. ధర పెంచినకొద్దీ వస్తువ విలువ పెరిగేలా కనిపించడం సహజం. ఎవరిమటుకు వారికి ఆయన్ని పిలిపించి తీరాలని ఉంది. ఖర్చుమాట తలచుకుంటే గుండె అదిరిపోతోంది. " దేశం కవులకు ఏమిస్తోంది? ఇంతకీ ఇది ఏపాటి ఖర్చు. ఓ మినిష్టరు లెట్రిన్ రిపేరు చేయించిన పాటిలేదు!" అనేశాడు ఉద్రేకంతో ఓ కుర్రాడు. అందరూ చప్పట్లు కొట్టేశారు. కార్యవర్గ నిర్ణయం ప్రకారం వెంటనే టెలిగ్రామ్ యివ్వడానికే నిశ్చయించుకున్నారు. ఏమైనా ఒకసారి ప్రిన్సిపాల్‌ను కలుసుకోవడం మంచిదనిపించి తెలుగు పండిట్‌ని తీసుకువెళ్ళేడు భూపతి.

"ఆయన స్థాయి సరిగ్గా తెలుసుకుని యిలాంటి పెద్ద పరుగులకు పోకుండా ఉంటే బాగుండేది. ఇప్పుడు కాదంటే కాలేజి ప్రిస్టేజి దెబ్బతింటుంది. టెలిగ్రాం ఇద్దామనే నిర్ణయం సరియైనదే. వీలైనంత జాగ్రత్తగా ఖర్చుపెట్టండి. ఇంతకుముందే నిర్ణయం అయిపోకపోతే ముందురోజుల వక్తల్ని వీలయితే ఇక్కణ్ణుంచే పికప్ చెయ్యండి. ఆ లోటు కనపడకుండా నాటికలూ, నాటకాలూ అన్నీ ముందు ఆ ర్రోజులలోనూ ఫిక్స్ చెయ్యండి. ప్రజ్వలం గారి స్పీచి చాలు ముగింపురోజున, వేరే ఎంటర్‌టయిన్‌మెంట్ అడగరనుకుంటాను ఆడియన్సు., ఈసారికి అదనంగా ఆంధ్ర సాంస్కృతిక వారోత్సవాలకి వెయ్యి ఎడ్జస్టు చెయ్యడానికి ట్రై చేస్తాను. విష్ యు బెస్ట్ ఆఫ్ ది లక్. కేరీ ఆన్."

ఆయన వివరణకి రూమ్ము దద్దరిల్లిపోయేలా కుర్రాళ్లు కృతజ్ఞత తెలుపుకున్నారు. ఆయన అమ్మాయి భరతనాట్య ప్రథమ ప్రదర్శన సినీ కళామయ జీవిముందు జరగడానికి ఇదొక అవకాశం అని అతికొద్దిమంది సూక్ష్మగ్రాహులకు గాని అప్పట్లో తెలీలేదు. ఏదయినా తెలిసింది గాని రసిక అనే లలనామణి ప్రజ్వలంగారికి ఏమౌతుందో అనే విషయం నాటికి నేటికీ ఊహాగానంగానే మిగిలిపోయింది!

ఆ సాయంకాలం ఆ ఊరు ఊరంతా అక్కడే ఉంది! ఆ పిచ్చెక్కిన కిక్కిరిసిన జనాన్ని

చూసి ఎవరికైనా మతులుపోయాయి గాని ప్రజ్వలంగారికి చీమ కుట్టినట్టులేదు! పైగా "ఒక్క వందన సమర్పణ తప్ప మిగిలిన కార్యక్రమమంతా ముందే జరిపించెయ్యండి, ఆఖర్ని నా ఉపన్యాసం వుంచండి. ఎంచేతంటే ముందే నేను మాటాడేస్తే స్టేజిమీద తప్ప జనం మిగలరు. ఇది నా అనుభవం!" అని స్పష్టంగా సూచించారు. ఈలలతో గోలతో భరతనాట్యం భరతం పట్టేశారు మొట్టమొదట. వారి 'ఉషోదయం' నుంచి చెంచు రామయ్యగారు కొన్ని పద్యాలు చదువుతామని నిలబడగానే "దిగు చుంచూ" అని అరిచారు. "తూర్పున తెల్లవారినది తోయజబంధుడు తొంగిచూడగా" అనే పొయెటిక్ టేబిల్‌లో ఒక్క కోడు అయినా పూర్తిగా చెక్కనిచ్చారు కాదు! ఆ కారణంచేత వారి ఉషోదయం అముద్రిత కావ్యంగానే కాక నిశ్శబ్ద సంగీతంగా మిగిలిపోయింది!

ఇక ఆనాటి ప్రజ్వలంగారి ప్రజ్ఞా పాటవాలు ఆ ఊరి ప్రజలు ఇక జన్మలో మరచిపోలేదు. అక్కడ చేరినవారు వినడానికి వచ్చారో, చప్పట్లు కొట్టడానికి వచ్చారోగాని ఆకాశం, భూమి కంపించిపోయాయి.

అంతే కాదు. ఉపన్యాసం చివర ఆయనగేయం చదివారు. అందులో ముక్క ముక్కా దెబ్బలాడుకుని. ఏ అక్షరానికా అక్షరం పోటీలుపడి పంచేసుకున్నట్టయింది శ్రోతలందరూ...

అందులో కొన్ని ఇప్పటికీ మర్చిపోలేదు భూపతి

రా! దారి చూపిస్తాను

నిజం నిరూపిస్తాను.

నిప్పులు కురిపిస్తాను ... జబ్బులు వదిలిస్తాను.

ఆకలేమిటో చీకటేమిటో

శోకమేమిటో కేకలెందుకో

రా! చూపిస్తాను ... వినిపిస్తాను...అవుననిపిస్తాను....

దమ్ములుంటే పైకి రా!

కను దమ్ములుంటే చూడరా ! రా! ....

ఇలాగే సాగుతుంది. "నన్ను చూడ్డానికి కాకపోతే మీ కన్నులెందుకు!" అన్నంత ఆకర్షణీయంగా ఉన్న రసిక ఆయన ప్రతీ మాటకీ ఊగిపోతూ పొంగిపోతూ పడుతూ లేస్తూ సభని మరింత శోభాయమానం చేసేసింది. "ఆ సభలో అందరు జనం ఎంజాయ్ చేసింది ఏమిటి?" అనే ప్రశ్నకు తావులేదు. అసలైన ఆనందం అనిర్వచనీయం కదా!

శీతాకాలం కాబట్టి సభ ఎనిమిదింటికే ముగిసినా, ఎంతో రాత్రి అయిపోయినట్టుంది. నిజానికి సభ ఏడున్నరకే అయిపోయింది, హాలు కాళీ అయేసరికి మరో అరగంట పట్టింది.

మైకూ, లైట్లూ, కర్టెన్లూ, ఫర్నిచరూ ఇలాంటి పనులు కొంతవరకు చూసి మిగిలినవి జాయింట్ సెక్రటరీ జాకబ్‌కే, లేడీ రిప్రెజెంటేటివ్ ఝాన్సీకీ, విద్యార్థి నాయకుడు రెడ్డికీ అప్పచెప్పి హోటలుకు భూపతి చేరేసరికి తొమ్మిది కావస్తోంది.

"సమయానికి వచ్చారు. రండి రోజూ రాత్రి వేసుకునే టాబ్లెట్ ఒకటి మరచిపోయాను. ఈ వేళప్పుడు మెడికల్ షాపు ఉంటాయిగా?"

అంటూ కారులోకి భూపతిని ఆహ్వానించారు ప్రజ్వలంగారు. "నేను తెప్పిస్తాలెండి మీ

కెందుకు శ్రమ, అదేదో కాగితమ్మీద రాసివ్వండి" అని భూపతి చెప్పినా వినలేదు.

తీరా ఆ మెడికల్ షాపు చేరేక ఇంత పొడుగు లిస్టు తీశాడు ఆయన. "ఇదేమిటి, ఇవన్నీ వారి సిటీలో దొరకవనే!" అనే భూపతి సందేహం ఆఖర్ని గాని తేలలేదు. నూట ఇరవై రూపాయిల బిల్లు కాగితం తన చేతిలోపెట్టి వాళ్లిద్దరూ దర్జాగా కారెక్కి కూర్చున్నప్పుడు తప్ప భూపతికి అసలు విషయం తెలిసిరాలేదు.

అంతేకాదు, కారు మరో అరమైలు వెళ్లాక, "అరె! ఇంత రాత్రివేళ యిలాంటి ఊళ్ళో మోస్ట్ మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంట్ ఉన్న ఫోటో స్టూడియో తెరచి ఉండడం ఎంత ఆశ్చర్యం! మనం ఇక్కడికొచ్చి నందుకు గుర్తుగా నాలుగు షాట్సు తీయించుకుంటే ఎలా ఉంటుందంటావ్ రసీ?" అని అక్కడ కారు ఆపించి భూపతి వైపు తిరిగి "మీకేం అభ్యంతరం లేదంటేనే!" అంటూనే అందులోకి జొరబడిపోయాడు అన్ని సైజుల రేట్లూ స్పష్టంగా అక్కడ వేల గట్టబడి ఉన్నా, తను కనీసం ఓ శతమాసం మేరకు శిక్ష విధించానని మాట వరసకైనా పైకి ప్రకటించక, "కాపీలు ఎప్పట్లో యిస్తారు? మా ఎడ్రస్ సరిగ్గా రాసుకున్నారు. కదూ?" అని మరోమారు మేనేజర్ని హెచ్చరించి ఎప్పట్లా నవ్వుతూ వచ్చి కారులో కూర్చున్నాడు.

"జన్మలో ఇలాంటి సాహిత్య సభ ఈ ఊళ్ళో జరగలేదు. ఇకముందు జరగదు... ఇలాంటిది నిర్వహించిన యీ కీర్తి నాది కాక మరెవరిది!" అని ఆనందోద్రేకంతో శరవేగంతో కొట్టుకుంటున్న భూపతి హార్టుబీటు ఈ రెండు సంఘటనలతో బిలోనార్మల్‌కి చేరిపోయింది. ఓచర్సు అంటూ ఉంటాయి గనక ఏదో ఓలాగ వీటిని మీట్ కావొచ్చు. కాని ఆ రాత్రి భోజనాలయాక ప్రజ్వలంగారు కోరిన కోరిక చెవిన పడ్డాక గుండె ఆగిపోయినంత పనయింది. పదిహేనేళ్ళ క్రితం దేశంలో ఏ మున్నా మానినా ఇంతటి తాగుముచ్చతనం లేదు మరి! ఆయనకి "తెల్ల గుర్రపు స్వారీ" చేస్తేగాని నిద్రపట్టదుట.... వీళ్ళ అలవాట్లు ఇలాంటివని చూచాయగా వినకపోలేదు గాని 'ఇంతటి సురేంద్రుడని' ఊహించలేకపోయాడు...చెయ్యడానికేముంది "శ్రాద్ధాంజలి" ఘటించక, స్వయంగా తెచ్చిపెట్టుకున్న తద్దినమాయె!"

ఆ "ఉచ్చైశ్రవం" ఓ పట్టాన పట్టుబడలేదు. ఎంత ట్రై చేసినా ఆ మార్కుఫారెన్ విస్కీ ఎక్కడా దొరికి చావలేదు. ఆ ఎముకలు కొరికే చలివేళ ఆ హోటల్ వరండాలో విద్యార్థి ప్రతినిధులు బుర్రలు బద్దలు కొట్టుకున్నా బయటపడే మార్గం బోధపడలేదు. ఆఖరికి "మాయల ఫకీరు ప్రాణ రహస్యం" ఒక ఎక్సైజ్ ఆఫీసరు కొడుకు బయట పెట్టాడు. విజిలిన్సు ఆఫీసరు పెళ్లాం ఈ సరుకు అమ్ముతుందిట. అక్రమ రవాణా జరుగుతున్న ఫారెన్ షిప్పునుంచి ఆఫీసరు కొట్టు కొచ్చి యిల్లు నింపిన సరుకు. ఆయన యిల్లాలు యీ విధంగా సక్రమ సరఫరా చేస్తున్నదట. మరో కుర్రాడితో వాళ్ళింటికి వెళ్ళి ఆవిణ్ణి కలుసుకున్నాడు భూపతి. పూర్తి బాటిల్ తప్ప ఆవిడ ఇవ్వనంది -- నూటిరవై ముందుగా చెల్లిస్తేనే...అదైనా ఎటువంటి రసీదూ ఇవ్వని పద్ధతిలోనే! అయిదారు రూపాయిలు తప్ప మరేంలేవు విద్యార్థి వీరుల దగ్గిర! "అతిథిదేవోభవ' అనే హెమరేజ్‌లాంటి హెరిటేజ్ తప్ప: ఆఖరికి ఓ కుర్రాడి ఖరీదైన రిస్టు వాచ్ ఆవిడదగ్గర కుదువబెట్టి ఆ బాటిల్ సంపాదించగలిగేడు భూపతి. ఆ రిస్టువాచ్ తిరిగి అతనికిప్పించడానికి ఆ తరువాత నెల పదిమంది స్టూడెంట్సు ఎలా చందాలు వేసుకున్నదీ భూపతి జన్మలో మరచిపోలేదు.

బాకీ

"ఛ! పదిమంది కష్టపడ్డమూ, ఒకడు సుఖపడ్డమూనా! ఈ వ్యవస్థ పోడానికి నా ఆఖరి రక్తపుబొట్టు కారిపోయేదాకా పోరాడితీరతాను!" అంటూ ఆ సరుకు అప్యాయంగా రెండు చేతులా అందుకున్నాడు ప్రజ్వలంగారు.

కురుస్తున్న మంచుచేతా. మనసులో ఏర్పడుతున్న అయోమయాన్ని తట్టుకోలేకా ఎంతో రాత్రి అయిపోయినట్టుంది భూపతికి. ప్రజ్వలంగారికి గుడ్‌నైట్ చెప్పి ఫ్రెండ్స్‌కి థాంక్సు చెప్పి అతను ఇంటివైపు మరలేసరికి ఫస్టుషో వదిలి పెట్టేరు.

"ఎవరదీ, బాబూ భూపతీ, నువ్వేనా?"

పరిచిత కంఠం విని త్రుళ్ళిపడ్డాడు, అది చెంచురామయ్యగారు అద్దె కుంటున్న పెంకుటిల్లు తలకి ఓ గుడ్డ చుట్టపెట్టుకుని ఒణుకుతూ నిలబడ్డాడు ఆయన వసారాలో.

"ఎవరైనా తెలిసిన కుర్రాడు కనబడతాడేమో నని ఇందాకట్నుంచి ఇక్కడే నిలబడి చూస్తున్నాము-నువ్వు ఇప్పుడు కనిపించావు కాని నీకు మళ్లీ పని చెప్పడానికి ఎంతో సిగ్గుగా ఉంది. వారం రోజుల అలసటా నీ మోహం మీద స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. కాని ఏం చెయ్యను. అవసరం అలాంటిది..."

తెల్లబోయి నిబడ్డం తప్ప భూపతి మరేం చెయ్యలేకపోయాడు.

"మీటింగు నుంచి వచ్చానా, మామూలుగా నాతోనే భోంచేసింది మా ఆవిడ, పడుకున్నాం. అంతా ఓ పావుగంటై లేచి కూర్చుంది. కడుపు నొప్పి అని అదసలే బెదురుగొడ్డు, ఇదివరకు దానికీబాధ ఉన్నదే సోడా తాగితే తగ్గిపోతుంది. చుట్టుపక్కల కిళ్ళీకొట్లు కట్టేశారు. ప్రభాత్ సినిమాహాల్ దాకా వెళ్ళి రావాలి. పోనీ నేను వెళ్లొద్దామంటే, ఇంతటి బాధతో ఒక్కర్తీ ఉండలేదుట...ఎలా చావను చెప్పు? సమయానికి నువ్వే దేవుళ్ళా కనిపించావ్....బాబ్బాబు."

భూపతి ఇంకేం వినలేదు. ఎదురుగా ఖాళీ రిక్షా ఒకటి వస్తూంటే ఆపించాడు. పది నిమిషాలు దాటకుండా సోడాతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఆయనెంత చెబుతున్నా వినకుండా ఆవిడ బాధ సర్దుకునేదాకా మరోపావు గంట అక్కడే కూచున్నాడు. తీరా అతను లేచి ఓ యాభై గజాలు నడిచాడో లేదో

"బాబూ, భూపతీ ... ఒక్కమారు ఆగు ...."

అంటూ ఇంచుమించు పరుగుతో చెంచు రామయ్యగారు అతన్ని అందుకున్నారు.

"ముసిలి ముండావాణ్నీ ... మతి కూడా పోతున్నట్టుంది నాకు .... రిక్షావాడికి నువ్వు రూపాయి యివ్వడం చూశాను... అంతట్లో మరిచేపోయాను. స్పెషల్ సోడాకి పావలా ... ఇవిగో డబ్బులు తీసుకో."

భూపతి ఆ డబ్బులు అందుకుని పేంటు జేబులో వేసుకుంటూ అన్నాడు.

"ఏం చాదస్తం మేస్టారూ మీది... ఇప్పుడు ఇవ్వకపోతే ఈ బాకీ ఇలా ఉండి పోతుందనే, మళ్ళీ మనం రేప్పొద్దున్న కాలేజీలో కలుసుకోమూ?"

ఆయన గద్గదిక స్వరంతో చెప్పిన జవాబు అతను ఎప్పుడూ మరవలేనిది.

"ఇంత రాత్రివేళ వచ్చి యిలాంటి ఆపద గడిపిపెట్టేవు చూశావూ, భూపతి, ఆ ఉపకారం నేను జన్మలో దిద్దుకోలేని దయారుణం. నేను తీర్చుకో గలిగింది. ఈ చిన్న బాకీ మాత్రమే.

ఇలాంటి చిన్నచిన్నవైనా ఎప్పటికప్పుడు తీర్చేసుకోకపోతే, ఏం చెయ్యమా, నాకు తోచదు మరి!"

అలాటి విద్యార్థి భూపతి ఈనాడు జిల్లా ఆఫీసరు అయ్యాడు. ప్రజాకవి ప్రజ్వలం గారు పదితరాల సరిపడ డబ్బూ, పేరూ చేసుకుంటే ఎప్పటి బాకీలు అప్పుడు తీర్చుకుంటూ జీవితం గడిపిన చెంచురామయ్యగారు ఆయన కవిత్వంలాగే ఏం మిగలకుండా ఏం మిగుల్చుకోకుండా కదలిపోయారు.

సత్యస్ఫూర్తిగల సాహిత్యం మినుకు మినుకు నక్షత్రం మాత్రమే. డాబా మీది పట్టుపరుపుపై వెల్లకిలా పడుకుని అప్పుడప్పుడు వాటిని పోల్చుకోడంలో తప్పు కనిపించలేదు భూపతికి. ప్రేక్షకుడిగా మిగిలిపోతేనే పెద్దవాడు కాగలడు అని అతడే నాడో పోల్చుకున్నాడు. బాకీ అనేది ఉంచకూడదు. అనే మాట అతనూ కాదనడు. బాకీ తీర్చడంలో కొందరు శ్రద్ధవహిస్తే మరికొందరి ప్రజ్ఞ అంతా బాకీ అలా ఉంచెయ్యడంలోనే!

పాత ఆలోచనలు ప్రక్కకునెట్టి పడక్కుర్చీ ఎత్తిపెట్టి, భూపతి లోపలికి వెళ్లాడు.

(అనామిక మాసపత్రిక)

✿